

יום הכיפורים פרק שמיני יומא

פב.

עין משפט
נר מצוה

נבא א ב מיי פ"ב מהל'
שביעת עשור הל' י סמג
לאוין קט טוש"ע אור"ח קי'
תרמז סעיף ב:

ג מ״י שם הלכה ט טוֹשׁ״ע
א״ח סימן תריו סעיף ב:
ד מ״י שם הלכה ח טוֹשׁ״ע
א״ח סימן תריח סעיף א[:
ה ה מ״י פ״ד מהל' מ״א
הל' יד ובפ״ב מהל'
שביתת עשור הלכה ט טמג
לאזין קט טוֹשׁ״ע א״ח סי'
תריו סעיף ב:

כא ו מיי פ"ה מהלכו יסודי
המורה ה' ב סמג עשין
ה טוש"ע י"ד סי' קנו סעיף
א (רב אלפס כאן ובסנהדר'
ס"פ ה דף רעד:):

כב ז ח מיי פ"א מהל' רוח
ה' (ו [ז] ח) סמג לאוין
קסד וסמג ועשין עד:

מוסף רע"י

[illegible]

רבינו חננאל

תינוקות אין מענין אותם
ביום הכפורים אבל מחנכין
אותן קודם שנה קודם
שתיים בשביל (שהיו) רגילין
במצות. אוקימנא בברייתא
קודם שתיים, קודם שנה
בחולה. דייקא מתני' כרב
הונא ורב נחמן דאמרי מבין ח'
בן ט' מחנכין אותן לבמות,
וכן י"ב וכן י"א משלימין,
מדרבנן, וכן י"ב משלימין

מדרבנן. והא דתני רבה בר
רביהו קימא לן דבתראי אינון.
תן לשעות ובפירקן משלימין
ותרי חינוכי הוו, דתניא
והשלמה נמי דמדרבנן חינוך
והו בשר חזיר תוחבין לה כוש
ה איסור עצמו, שאין לך דבר
היא.

ואיך יאסרו ע"י ציאת עכו"ם, פוסל לכהונה אע"ג דבהמה לא הם תאומים דמטיפה אחת הוּו כאן טעמא דגר שנתגייר כקטן יצון דלא עבדי מעשה, ולהכי לא מעשה וראיה לדבר אסתר, ומשני

[illegible]

פירש רש"י דלא גרס תיהרג דלאהי
לא מחייבא למימסר נפשיה דקרקע
עולם היא ובהא נחלא הא דבסוף פ'
בן סורר (סנהדרין עד:) פריך והא אסתר
פרהסיא הואי ואומאי פריך והא
ג"ע יהרג ואל יעבור אפי' בלתי
ולמאי דלא גרס תיהרג נחלא דלענין
ג"ע ידע שפיר המקשה דמהני קרקע
עולם אבל לענין פרהסיא דטעמא
משום חילול השם לא אסיק אדעתיה
דמהני ולהכי פריך והא אסתר
פרהסיא הואי ואומאי לענין פרהסיא
נמי קרקע עולם היתה ומיהי ומדע
דלאהי דלא עבדה מעשה אין לה ליהרג
דהא מרואח ילפינן ורואח גופיה דיהרג
היינו משום דמאי חזית דלמא דידך
סומק טפי וכו' וה"מ היכא דעבד
מעשה אבל אי לא עבד מעשה כגון
שרונים להפילו על התיוק כדי להורגו
ואס יעבד על ידס יהרגוהו וכל

תני רבה בר שמואל תינוקות אין מענין אותן ביוה"כ
או שתיים סמוך לפירקן בשלמא לר' יוחנן ניהא אלא
קשיא אמרי לך רבנן מאי חינוך נמי דקתני השלמה
הא תניא יאי זה חינוך היה רגיל לאכול בשתי שעות
בשלוש מאכלין אותו בארבע אמר רבא בר עולא
יעבורה שהריחה מאכילין אותה עד שתשיב נפשה
פ' בקיאי ואם אין שם בקיאי מאכילין אותו על פי
מ' ת"ר יעבורה שהריחה בשר קודש או בשר חזיר
ומניחין לה על פיה אם נתיישבה דעתה מוטב ואם
ב' עצמה ואם נתיישבה דעתה מוטב ואם לאו מאכילין
נ' לך דבר שעומד בפני פקוח נפש יחזין מע"ז וגילוי
י"ו מגלן דתניא ט"ז א' אומר אם נאמר יבכל נפשך למה
נאמר בכל מאדך למה נאמר בכל נפשך ט' אם
ביב עליו ממזונו לכך נאמר בכל נפשך ואם יש
ב' עליו מגופו לכך נאמר ובכל מאדך גילוי עריות
תניא ט"ז רבי אומר כ' כאשר יקום איש על רעהו ורצחו
מה ענין למדנו מרוצח לנערה המאורסה אלא ט"ז ה"ז
י' מה נערה המאורסה יניתן להצילה בנפשו ה"אף
יהרג ואל יעבור אף נערה המאורסה יהרג ואל יעבור
ורוצח

לחולה ור' יוחנן אמר שמים לצריא ואחת לחולה: **אמר לך רבי יוחנן**. מחנכין אותה שנה סמוך לפקר' בחולה ושמים לצריא: **הא שמע דבנא** י שמים: **לר' יוחנן ניהא**. ומוקי לה שנה לחולה ושמים לצריא: חינוכין לשעות לדידהו ג' שנים היו דהא אמר רב הונא בתינוקת שנים: **אם חיוון דקסינא השלם**. דצרייהו ולידקין נמי השלמה וצורה מהריה. העובר מירח מירח תפסיל והוא מתאווה לו אם ויהי וכן אם אינו אוכל: **גב' רוש**. פלך תוחבין לה כוש ברוטב של אותו יינו חביב: **כי כאשר יקום**. בנערה המאורסה חביב: **מה למדנו מרואה** רב המאורסה ניתן רשות. למליל להיליה מנעילה זו בנפשו של בעול יש מושיע וישיענה בכל ילדי תשועה: **רואה יהרג ואל יעבור**. אם בדמפרש לקמן: **אף נערה המאורסה**. אם יאמרו בעול ארוסת חזירך אל אינה עושה כלום דקרקע עולם בעלמא היא ורואיה לדר אסמך: ורואה

[illegible][illegible]

מתנ"י אין מענין אופן. אין חייבין למנוע מהן מאכל: **מחנין** אופן. לשעות לפני שנה היא סמוכה לפירקן פירקן הוי בן שלש עשרה לנקה וארבע עשרה לזכר שדרך מיוקוה להביא חסמי שערות בשמים עשרה ויום אחד דהיינו בצון שנת י"ג והיא פירקה לעונשין ומיוקו ב"ג ויום אחד

מתני' התינוקות אין מחנכין אותן לפני שגנו שיחיו רגילין במצור שנים מחנכין להו ב רב חסדא לא קשיא א"ר הונא בן ח' וכן ב ב' וכן י"א משלימין מדאורייתא בתינוקת ר' י' מחנכין אותה ב

לזריא שעצרה שמונה ויכנסת לתשע
בצמחיות קדמסס מילמיה דהוי שנת
הששע ארבע שנים לפני פרקא: וכן
לחולה שעצרה שנת תשע
הששע לתוך עשר דהיינו ג' שנים
לפני פרקא מהנכין לשעות: בן עשר.

ולפני שנים בשלמא
לפני שנה ⁽⁶⁾ ולפני שתי
ולפני שנים ⁽⁶⁾ לדב
קשיא אמר לך רבי יו
[1] סמוך לפירקן ת"ש
אבל ⁽⁷⁾ מחנכין אותן ש
לרב הונא ולרב נחמ
ומי קרי לחינוך השלמ
מאכילין אותו לשלש
תרי חנוכי הוו: **מתנ**
חולה מאכילין אותו
עצמו עד שיאמר די
תוחבין לה כוש ברופ
לאו מאכילין אותה ר
אותה שומן עצמו ש
ערויות ושפיכות דמי
נאמר בכל מאדך וא
יש לך אדם שגופו
לך אדם שממונו חמ
ושפיכת דמים מנא לן
נפש כן הדבר הזה ו
בא ללמד ונמצא ל
רוצח ⁽⁸⁾ (כו') מה רוצה

מסורת הש"ס

(א) ולפני שמים יוחא כ"ג,
(ב) [תוספ' פ"ד ה"ב],
(ג) [זכרות סא:] סנהדרין עד.
פסחים דף כה, (ד) [פסחים
שס: סנהדרין שס. ודף עג.],
(ה) [פסחים כה: ושם נסמן],
(ו) [ז"ל יתן להצילו בנפשו כ"א
בכל המקומות],

תורה אור השלם

1. וְאֵהֱבֵת אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ
בְּכָל לִבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
וּבְכָל מְאֹדְךָ: דברים ו ה
2. וּלְנֶעַךְ לֹא תַעֲשֶׂה דִבָּר
אֵין לְנֶעַךְ חֶטָּא מוֹת כִּי
כְּאִשׁ יָקוּם אִישׁ עַל רֵעֵהוּ
וּרְצָחוּ נֶפֶשׁ בֶּן הַדִּבָּר הַזֶּה:
דברים כב כו

גליון הש"ס

גמ' השלמה דרבנן ליבא.
עיי' כתובות דף נ ע"א תוס'
ד"ה ונת תריסר:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' לפני שנה לדצריהן
ולפני שמים לדברי תורה
אלא לר' יוחנן קשיא: (ב) שם
למה נאמר בכל נפשך אלא
לומר לך אם יש לך אדם:

הגהות הגר"א

[א] גמ' לפני שנה לדבריה
ולפני שנים לדבריה. וכל
שן ללפי' שנה דמתי' זכא
מתני' אומן לפני שנה וכו'
חזק קאי ער כהנא וזה
מיון אלף קאי ער הנשכח
מיון דער לפני שנה ער מיון
דלוריינא מתני' ואומן שנה
משלימין מתני' וזה חלולא
ולפני שנים פ' ג"כ לפני
חזק דלוריינא מתני' וזו
השם שנים משלימין לדבריה
אזכר: **[ב]** ער סמוך
לפרקן. פ' דמאי דקמאי
נשטת' שן לחדתא
מיון קאי ולא חתמי לפני
שן אלף חתמי מתני' שן
סמוך לפרקן שזאי' חלולא
ושנים מתני' לפרקן שזן
שן וזה לפני שנה גמ' ומס'
ואכל משלימין דלוריינא:

תום' ישנים

בשמונה בן תשע מחבבין
בתינוקות. (א"ל) פסקה
לדמיון צביר קרן [א"ל]
שחמור מיר (מגלה)
[כח, כ] גבי האיש מירא מל
לחטוב דריל לחמיר דל לחטוב
בגלות, וכן בחול לא דכח
אין מיר לחטוב, ודל דהמל לא
איייר (דוקא אלל) [אלל דוקא]
לענין חמור אלל דריל לענין
לחטוב מיר לחטוב, ודל
לא לחמירין בכל דוכחא טען
אחל בגלות אין דל מוויין
לדבריו חמיר חמיר מחמירין
אפרושי לחמירוס מיעוט.
ואחור ה"ר אלעזר מרמ
דמיען לא סייך אלל עששה

מאזו ולא פרוצי משפולא.
והא דקרינן הכא [מיון] (כמה ש)
משמנין אותו מלתו ועינית אלו
היונן הכרשין. ומנשה דהילני
היה מחנכתם בעל גלגלם.
כתובת נבי עטות שרין (ומתור)
מ"מ תא למסור נפשה דלא
בנמה דמי דלמרינן גושאין
אסתר פרסאיה ואלא פריך וזו
וגירסה ושמהמה וגשה העבר'
לחשיב דלמרינן שרין חסרתה נ'
ועוד דלמרינן כ"ז ואלו מלתות
פסלה, דנפסאן לן כבדא על יצמ'
חשיב כנכרס. וזו אסתר (עשר')
שולד ממי ואלו ה' גושעל עממא
פריך ואלא אסתר עריות ואלו פריך